

Správa o výsledku kontroly 2023

System poskytovania a uhrádzania finančných prostriedkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny

Najvyšší kontrolný úrad SR
Ľubomír Andrassy, predseda

Kontrolovali sme

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré riadilo proces poskytovania príspevku za ubytovanie odídencov podľa zákona o azyle, a vybranú vzorku subjektov, ktoré tieto príspevky vyplácali: mesto Nitra, mesto Levice, obec Nitrianske Hrnčiarovce, mesto Žilina, mesto Čadca, obec Oščadnica, mesto Prešov, mesto Poprad, obec Veľká Lomnica, mestská časť Košice – Staré mesto, mesto Michalovce, obec Budimír a mestská časť Bratislava – Ružinov.

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, ktoré poskytovalo príspevok za ubytovanie odídencov podľa zákona o podpore cestovného ruchu osobám poskytujúcim ubytovanie v ubytovacích zariadeniach.

Ako sme postupovali

Kontrola bola realizovaná podľa príslušných ustanovení zákona o NKÚ SR a štandardov, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI). **Kontrolovaným obdobím bol rok 2022.** Pred kontrolou sme identifikovali riziko nekonania kontrolovaných subjektov v súlade so všeobecne záväznými predpismi, nevyhovujúce nastavenie procesov spracovania a vyplácania žiadostí o poskytnutie príspevku a nefunkčný kontrolný systém. Všetky tieto riziká sa v rôznej miere v kontrolovaných subjektoch potvrdili. Kontrolu vykonalo celkom 17 kontrolórov s viacročnou praxou na NKÚ SR.

Prečo sme kontrolovali

SR prijala rozsiahly počet opatrení s dopadom na štátny rozpočet, ktorými uľahčila pobyt odídencov z Ukrajiny na Slovensku. Jedným z týchto opatrení je aj poskytovanie a uhrádzanie finančných prostriedkov za ubytovanie odídencov z Ukrajiny. Príspevok je poskytovaný oprávneným osobám, ktoré ubytovanie odídencom poskytujú vo vlastných zariadeniach a nehnuteľnostiach bezodplatne. Celkovo bolo v roku 2022 vyplatených na príspevok za ubytovanie odídencov **70,19 mil. eur**, z toho suma **54,55 mil. eur** bola poskytnutá MV SR oprávneným osobám za ubytovanie **51 614 odídencov** a suma **15,64 mil. eur** MD SR osobám poskytujúcim ubytovanie za ubytovanie **22 857 odídencov**. Z hľadiska hospodárnosti a účelnosti vynakladania verejných prostriedkov je dôležité, aby tento systém bol funkčný a adresne doručoval pomoc odídencom z Ukrajiny v zákonom stanovených termínoch.

Čo sme zistili

- Hlavným cieľom poskytovania a uhrádzania finančných prostriedkov za ubytovanie odídencov z Ukrajiny je **uľahčiť pobyt odídencov z Ukrajiny** na Slovensku a **finančne podporiť tie oprávnené osoby**, ktoré poskytujú ubytovanie vo vlastných zariadeniach a nehnuteľnostiach bezodplatne ako formu podpory a pomoci. Týmto systémom štát prakticky rieši nedostatok ubytovacích kapacít v správe majetku štátu, ktoré by inak musel pre týchto odídencov zabezpečiť.
- Poskytovaním príspevku za ubytovanie odídencov z Ukrajiny **sa podporujú** vlastníci nehnuteľností na území SR (**aj občania SR**), ktorí poskytujú bývanie odídencom.
- K úspešnému poskytovaniu príspevku oprávneným osobám, resp. osobám poskytujúcim ubytovanie odídencom významne prispela **spolupráca MV SR, MD SR a Úradu geodézie, kartografie a katastra SR** pri overovaní údajov o odídencoch, oprávnených osobách a osobách poskytujúcich ubytovanie a **využitie IS REGOB pri ich overovaní**. IS REGOB v rozhodujúcej miere automatizovanou kontrolou zabránil neoprávnenému vyplácaniu finančných prostriedkov z verejných zdrojov.
- **MV SR** v niektorých prípadoch pri realizácii platobných príkazov **porušilo zákon o finančnej kontrole a audite a nedodržalo zákonné lehoty** pri zasielaní finančných prostriedkov na úhradu príspevku obciam. **MD SR** v tretine prípadov **nedodržalo zákonné lehoty** na vyplatenie príspevku osobám poskytujúcim ubytovanie v ich ubytovacích zariadeniach.
- MV SR a MD SR vyplatili príspevok všetkým oprávneným osobám, resp. osobám poskytujúcim ubytovanie, ktoré mali nárok na príspevok a splnili zákonné podmienky na jeho poskytnutie, pričom **k duplicitnému vyplateniu tej istej osobe z ich strán nedošlo**.
- **Najväčším problémom obcí bolo hodnoverné preukázanie evidencie odídencov**, ktorí boli povinní raz mesačne oznámiť obci, že im oprávnená osoba poskytuje ubytovanie. Hlavným dôvodom bola absencia jednotného vzoru (formulára) evidencie o oznámení poskytovania ubytovania odídencovi,

ktorý by platil pre celé územie SR, a v ktorom by bolo presne stanovené, aké náležitosti má obsahovať. V praxi vznikali situácie, kedy zamestnanci obcí nevedeli, ako viesť predmetnú evidenciu a postupovali podľa svojho uváženia; napr. zamestnanci sa podpisovali za samotných odídencom, odídenec podpisoval viacerých odídencom naraz, chýbali podpisy odídencom, chýbali dátumy v oznámeniach a pod.

- **Poskytovatelia príspevku nevykonali v roku 2022 kontrolu oprávnenosti vyplatených príspevkov za ubytovanie odídenca** u oprávnených osôb, resp. osôb poskytujúcich ubytovanie.
- **Verejne dostupná databáza** vyplatených verejných zdrojov oprávneným osobám, resp. osobám poskytujúcim ubytovanie, ktorá by posilňovala princíp transparentnosti a verejnej kontroly, **neexistuje**.

Čo odporúčame

NKÚ SR navrhol **Výboru Národnej rady SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj**, aby v súvislosti so zabezpečením ubytovania odídencom z Ukrajiny zaviazal **MD SR iniciovať vytvorenie verejnej informačnej platformy/aplikácie**, ktorá by v reálnom čase poskytovala **údaje o ubytovacích kapacitách** vlastníkov nehnuteľností ako aj **údaje o výške poskytnutých finančných prostriedkov** zo strany štátu jednotlivým osobám poskytujúcim ubytovanie odídencom.

NKÚ SR kontrolovaným subjektom navrhol tieto odporúčania.

MV SR boli v súvislosti s poskytovaním a uhrádzaním finančných prostriedkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny určené nasledovné odporúčania: doplniť úlohy súvisiace s vyplácaním príspevku do organizačného poriadku, vypracovať jednotný formulár oznamovacej povinnosti odídenca, vypracovať internú smernicu pre proces vyplácania príspevku, novelizovať v zákone o azyle povinnosť odídenca raz mesačne osobne oznámiť obci, že mu oprávnená osoba poskytla ubytovanie na dvakrát mesačne a povinnosť vykonávať kontrolu splnenia podmienok na poskytnutie príspevku namiesto terajšieho oprávnenia vykonávať kontrolu.

MD SR bolo odporúčané prijať oficiálny interný dokument, ktorý bude popisovať komplexný postup poskytovania a uhrádzania finančných príspevkov a vedenia a ukladania dokumentácie za ubytovanie odídencom z Ukrajiny.

VÝKON KONTROLNEJ AKCIE

Účel kontrolnej akcie

Účelom kontroly bolo preveriť systém poskytovania a uhrádzania finančných prostriedkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny, ako aj včasnosť a oprávnenosť ich uhrádzania.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu. Preverili sme systém poskytovania príspevku za ubytovanie odídencov riadený z úrovne **MV SR** vrátane jeho interných postupov a vnútorný kontrolný systém súvisiaci s predmetom kontroly. Vo vybraných subjektoch sme kontrolovali činnosť **obcí a miest** pri overovaní povinných náležitostí zmlúv o poskytnutí ubytovania odídencom a výkazov o výške príspevku za ubytovanie odídencom za jednotlivé mesiace, ktoré im predkladali oprávnené osoby. Zároveň sme kontrolovali aj **MD SR**, ktoré vyplácalo príspevky osobám poskytujúcim ubytovanie v ubytovacom zariadení.

Rámec kontrolnej akcie

K metódam a technikám, ktoré boli uplatnené počas výkonu kontroly patrili najmä: štúdium všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov, preskúmanie predloženej dokumentácie a dokladov, analýza, rozhovory so zamestnancami kontrolovaných subjektov, konkrétne ukážky spracovania jednotlivých údajov v informačných systémoch a iné. Výber vzorky bol realizovaný na základe úsudku kontrolóra a **kontrolovaným obdobím bol rok 2022.**

Výsledky kontrolnej akcie

Hlavným cieľom poskytovania a uhrádzania finančných prostriedkov za ubytovanie odídencom z Ukrajiny je **uľahčiť pobyt odídencom z Ukrajiny** na Slovensku a **finančne podporiť tie oprávnené osoby**, ktoré im ubytovanie vo vlastných zariadeniach a nehnuteľnostiach poskytujú bezodplatne. Týmto systémom štát prakticky rieši nedostatok ubytovacích kapacít v správe majetku štátu, ktoré by inak musel pre týchto odídencom zabezpečiť.

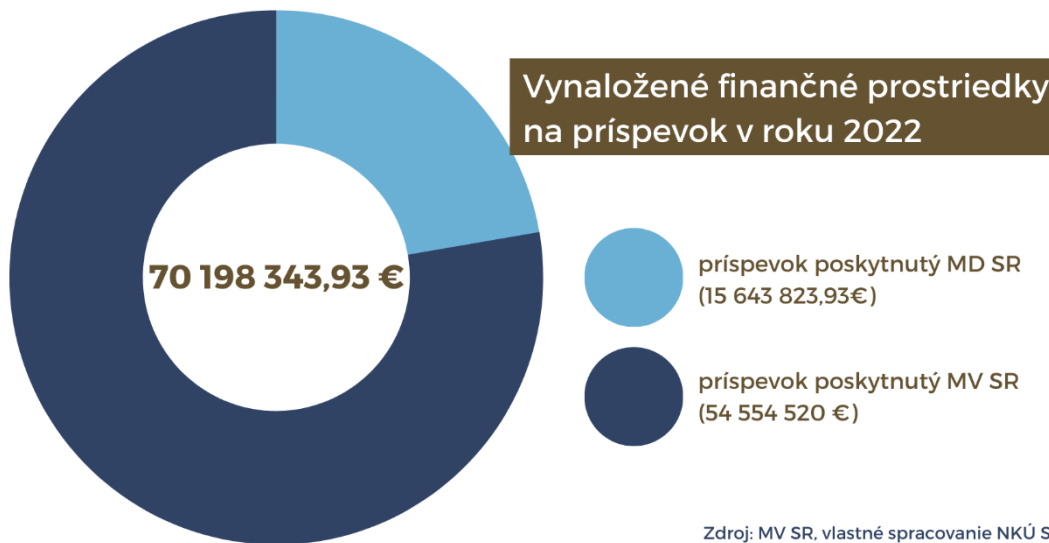
Podľa MV SR je súčasný systém stále najvyhovujúcejším spôsobom pomoci pre odídencom z hľadiska pomoci plynulého začleňovania sa do našej spoločnosti. Poskytovaním tohto príspevku sa **pomáha aj občanom našej krajiny**, ktorí by za iných okolností mohli mať s prenájomom nehnuteľností v niektorých oblastiach väčší problém. Hlavným výsledkom je však **pomoc ľuďom v núdzi a solidárnosť** a nie finančná motivácia. Avšak z pohľadu občanov SR, ak títo nedokázali prenajať svoje nehnuteľnosti a zároveň prenájomom pomohli odídencom z Ukrajiny, tak je to **spojenie prínosné pre obe strany.**

V porovnaní s jarnými mesiacmi roku 2022, MV SR eviduje medzimesačný pokles ubytovaných odídencom, a teda aj poskytovateľov ubytovania. Pokles súvisí jednak s návratom odídencom na Ukrajinu alebo vycestovaním do inej krajiny a ich vlastnou snahou o osamostatnenie sa.

Celkovo bolo v roku 2022 vyplatených na príspevok za ubytovanie odídencov **70 198 343,93 eur**, z toho suma **54 554 520,00 eur** bola poskytnutá MV SR a suma **15 643 823,93 eur** bola poskytnutá MD SR.

Za celý rok 2022 **MV SR** eviduje **51 614 individuálnych odídencom**, ktorým oprávnené osoby poskytli ubytovanie a žiadali príspevok. Počet individuálnych odídencom sa menil v jednotlivých mesiacoch roka 2022, pričom najnižší počet odídencom **27 002** bol evidovaný v auguste 2022 a najvyšší počet odídencom **34 904** bol evidovaný v máji 2022. V roku 2022 bol podľa údajov MD SR príspevok vyplatený osobám poskytujúcim ubytovanie za ubytovanie **22 857 odídencom.**

Graf č. 1: Vynaložené finančné prostriedky na príspevok v roku 2022 (v eur)

Právny rámec poskytovania príspevku

V súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine vláda SR vo februári 2022 schválila poskytovanie dočasného útočiska štátnym občanom Ukrajiny a ich rodinným príslušníkom od 1. 3. 2022. V súčasnej dobe je vládou SR schválený termín **poskytovania dočasného útočiska do 4. 3. 2024** a doba poskytovania príspevku **do 31. 12. 2023**.

Národná rada SR v súvislosti s príchodom ukrajinských utečencov schválila v marci 2022 balík novelizácií viacerých zákonov tzv. **Lex Ukrajina**. V rámci tohto balíka bol novelizovaný aj zákon o azyle a o podpore cestovného ruchu, ktoré sú základné všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce poskytovanie príspevku. Výšku jednotlivých príspevkov, dobu ich poskytovania, náležitosti zmluvy a podmienky poskytovania finančných prostriedkov ustanovila Vláda SR svojimi nariadeniami o poskytovaní príspevku.

Systém poskytovania a uhrádzania príspevku za ubytovanie odídencov z Ukrajiny sa v podmienkach SR realizuje prostredníctvom dvoch ústredných orgánov štátnej správy. MV SR zabezpečuje poskytovanie príspevku oprávneným osobám prostredníctvom obcí a miest podľa zákona o azyle a MD SR zabezpečuje poskytovanie príspevku priamo osobám poskytujúcim ubytovanie podľa zákona o podpore cestovného ruchu.

1 Príspevok poskytovaný Ministerstvom vnútra SR

Vecným gestorom procesu vyplácania príspevku a koordinácie orgánov štátnej správy a územnej samosprávy je MV SR, ktoré zabezpečuje aj komunikáciu v oblasti poskytovania príspevku s občanmi, obcami a médiami. Za legislatívne nastavenie procesu poskytovania príspevku a určovania jeho výšky zodpovedá Migračný úrad MV SR.

Príspevok z finančných prostriedkov MV SR je **vyplácaný obcami a mestami** na základe § 36a zákona o azyle oprávneným osobám, ktoré vlastnia nehnuteľnosti slúžiace na bývanie (rodinný dom, byt) v jej územnom obvode a ďalším oprávneným osobám, a to právnickým osobám, ktoré poskytujú bezodplatné ubytovanie odíďencovi v nebytovej budove slúžiacej na krátkodobé ubytovanie, ktoré vlastnia alebo spravujú. Ďalšími oprávnenými osobami sú aj obec alebo vyšší územný celok, ak bezodplatne poskytujú ubytovanie odíďencovi priamo alebo prostredníctvom rozpočtovej organizácie, alebo príspevkovej organizácie v ich zriaďovateľskej pôsobnosti.

Ubytovanie musí spĺňať minimálne požiadavky v súlade s Vyhláškou MZ SR č. 259/2008 Z. z. Vlastníctvo k nehnuteľnostiam bolo overované prostredníctvom Úradu geodézie, kartografie a katastra SR.

V rámci poskytovania príspevku **MV SR spolupracovalo s MD SR a Úradom geodézie, kartografie a katastra SR**. Spolupráca s MD SR vznikla z dôvodu potreby kontroly duplicitných požiadaviek na vyplatenie príspevkov za rovnaké oprávnené osoby v rovnakom čase. Spolupráca prispela k zníženiu administratívnej záťaže a zvýšeniu kvality kontroly a tým k zamedzeniu výskytu chýb a prípadných podvodov. Spolupráca s Úradom geodézie, kartografie a katastra SR ako ústredného orgánu štátnej správy na úseku katastra nehnuteľností vznikla odôvodnene na základe potreby kontroly vlastníckych vzťahov oprávnených osôb k nehnuteľnostiam, v ktorých ubytovávali odídencom.

Pre transparentnejšie a zrozumiteľnejšie poskytovanie príspevkov oprávneným osobám vytvorilo MV SR manuály a vzory potrebných dokumentov, ktoré sprístupňovalo na svojom webovom sídle. MV SR dokumenty **pravidelne aktualizovalo a zverejňovalo aktuálne vzory** prehľadov o uplatnených príspevkoch, ako aj ďalšie dokumenty súvisiace s príspevkom na svojom webovom sídle. Uľahčil sa tým prístup k informáciám pre oprávnené osoby a odídencom a znížila sa personálna záťaž orgánov štátnej správy zapojených do poskytovania príspevku.

Základným dokumentom upravujúcim právny vzťah medzi oprávnenou osobou a odídencom bola **Zmluva o poskytnutí ubytovania odídencom s prílohami**, ktorými boli čestné vyhlásenie oprávnenej osoby a kópia dokladu o tolerovanom pobyte odídenca na území SR s označením „**ODÍDENEC**“ alebo s označením „**DOČASNÉ ÚTOČISKO**“. Každá zmluva aj jej povinné prílohy boli **formulované dvojjazyčne**, v slovenskom a ukrajinskom jazyku.

Pri vyplácaní príspevkov podľa zákona o azyle a príslušného nariadenia vlády o poskytovaní príspevku mali kľúčovú úlohu **obce**, ktoré ako prvé prichádzali do kontaktu s ubytovateľmi a s jednotlivými odídencami. Oprávnená osoba predkladala príslušnej obci originál zmluvy o poskytnutí ubytovania odídencom (najneskôr s prvým výkazom za ubytovanie odídenca). Následne (alebo spolu s originálom zmluvy o poskytnutí ubytovania odídencom) oprávnená osoba predložila výkaz za ubytovanie odídenca príslušnej obci podľa miesta, kde sa nehnuteľnosť nachádza, **do 5 pracovných dní** po skončení kalendárneho mesiaca, v ktorom poskytla ubytovanie odídencom. Obec vykonávala kontrolu splnenia zákonom stanovených podmienok na poskytnutie príspevku podľa jednotlivých zmlúv a výkazov. Vzhľadom na miestnu znalosť územia vykonávala obec aj kontrolu vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam poskytnutým na ubytovanie. Všetky predložené výkazy spracovala do jedného prehľadu, ktorý v elektronickej podobe zaslala okresnému úradu **do 15. dňa kalendárneho mesiaca** nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa príspevok poskytoval. Okrem predloženia originálu zmluvy so všetkými náležitosťami a výkazu za ubytovanie odídenca oprávnenou osobou bolo potrebné, aby odídenec, ktorému oprávnená osoba poskytovala ubytovanie, **oznámil raz mesačne obci**, že mu oprávnená osoba skutočne poskytla ubytovanie. Obce viedli evidenciu týchto oznámení a predkladali ju okresným úradom. Poskytovali tiež asistenciu pri vyplňaní výkazov o ubytovaní, ktoré následne predkladali MV SR prostredníctvom okresných úradov.

NKÚ SR odporučil MV SR, aby iniciovalo úpravu podmienky hlásenia sa odídenca v zákone o azyle na dvakrát do mesiaca. Takáto zmena by obmedzila vznik špekulácií u odídencom a vytvorila by také podmienky, ktoré by zamedzili zneužitiu príspevku ako napr. zmena rôznych ubytovacích zariadení odídencami v krátkom čase, alebo poberanie podpory v rámci iných podporných programov pre utečencov v okolitých štátoch v rámci Schengenského priestoru.

Okresné úrady prijímali, zbierali a sumarizovali prehľady ubytovaných odídencom podľa zákona o azyle od obcí, ktoré ich doručili **do 15. kalendárneho dňa** v mesiaci a následne uvedené prehľady nahrávali do IS REGOB, ktorý prehľady výkazov overil. Ak systém vygeneroval chyby v údajoch uvedených vo výkazoch, okresné úrady komunikovali s obcami za účelom ich odstránenia a zasielali prehľad s chybami naspäť na opravu. Ak sa chyby podarilo odstrániť, okresné úrady nahrali prehľady znova do IS REGOB. Okrem prehľadov ubytovaných

odídencom okresné úrady prijímali od obcí aj evidenciu odídencom, kde raz mesačne oznamovali, že im oprávnená osoba poskytla ubytovanie.

Po nahraní prehľadov okresnými úradmi do technického riešenia MV SR vykonávalo kontrolu duplicitných požiadaviek alebo nedodržania zákonných limitov pre príspevky a vyhotovovalo závierku za jednotlivé mesiace. **MV SR sa v tomto prípade rozhodlo vykonávať dvojítú kontrolu. Prvá kontrola prebiehala na úrovni obcí a druhá v spolupráci s Úradom geodézie, kartografie a katastra SR**, ktorý podklad skontroloval prostredníctvom svojich informačných systémov a nezrovnalosti zaslal MV SR. MV SR následne zistené nezrovnalosti preverilo prostredníctvom „kataster portálu“, kde manuálne vyhľadalo, či oprávnená osoba bola skutočným vlastníkom prenajímanej nehnuteľnosti. Ak sa nepodarilo ani týmto spôsobom overiť vlastníka prenajímanej nehnuteľnosti, dožiadalo prostredníctvom okresného úradu obec na opakované preverenie rozhodujúcich skutočností. Následne MV SR dostávalo výstup k neidentifikovaným vlastníkom nehnuteľností. Ak po kontrole neboli zistené nedostatky, MV SR uskutočnilo výpočet príslušných čiastok závierky každého mesiaca. Zohľadňovalo pritom obdobie podľa príslušných ustanovení zákona o azyle a príslušných nariadení vlády SR pri stanovovaní sadzby ubytovania za jednu noc príslušného odídencu.

Vypočítané sumy boli skompletizované do jedného prehľadu vyplatených súm po jednotlivých okresoch a obciach (tzv. výrezy). Tie tvorili finálnu závierku, na základe ktorej **MV SR poskytovalo obciam sumu zodpovedajúcu príspevkom uplatneným oprávnenými osobami** za príslušný kalendárny mesiac, za ktorý sa príspevok poskytoval. **Obec následne vyplácala príspevok jednotlivým oprávneným osobám do 5 pracovných dní od prijatia sumy poukázanej MV SR.**

V rámci MV SR vo vzťahu k príspevku kontrolnú činnosť zabezpečovali jeho organizačné zložky MV SR, ktoré zabezpečovali celkový procesný chod poskytovania a uhrádzania príspevku. **Samotná kontrola príspevku bola zabezpečená automatizovaným procesom prostredníctvom IS REGOB.** Ak nastali chyby, ktoré identifikoval systém, dochádzalo k opakovanej kontrole a finančné príspevky neboli vyplatené.

NKÚ SR na základe kontrolných zistení konštatuje, že pri realizácii platobných príkazov zo strany MV SR dochádzalo v niektorých prípadoch k porušeniu zákona o finančnej kontrole a audite a nariadenia MV SR č. 123/2016. Taktiež boli zistené prípady **nesplnenia si povinnosti MV SR vyplácať príspevok obciam v lehote stanovenej zákonom o azyle.** K prípadom nevyplatenia príspevku oprávneným osobám, ktoré splnili zákonné podmienky na jeho poskytnutie však nedošlo.

Výšku jednotlivých príspevkov, dobu ich poskytovania, náležitosti zmluvy ako aj podmienky poskytovania finančných prostriedkov ustanovila vláda SR svojimi nariadeniami. Jednotlivé výšky príspevku pre oprávnené osoby podľa nariadení vlády SR znázorňuje Tabuľka č. 1. v prílohe.

1.1 Využívanie informačného systému Registra obyvateľov na overovanie údajov

MV SR na spracovanie a overovanie dát súvisiacich s príspevkom **využívalo IS REGOB.** Tento informačný systém verejnej správy obsahuje súbor údajov o obyvateľoch SR, na základe ktorých možno osobu identifikovať, zistiť jej pobyt a vzťahy k iným osobám, ako aj ďalšie administratívne údaje vymedzené v § 12 ods. 1 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR. Cieľom použitia tohto systému bolo **automaticky overiť údaje a zabrániť vzniku duplicit (tzv. prekryvov/prekrytí)** a to ešte pred samotnou fázou vstupu dát do výkazu IS REGOB.

IS REGOB bol vybratý MV SR na spracovanie agendy súvisiacej s príspevkom z dôvodu, že jeho úprava pre overovanie údajov v súvislosti s poskytovaním príspevku bola technicky jednoduchá a rýchla a na jeho využitie neboli žiadne legislatívne obmedzenia. Celkové výdavky na úpravu systému resp. nadstavbu IS REGOB v súvislosti s vytvorením a aplikovaním funkcionality do praxe boli vo výške 123 741 eur s DPH. Dátová integrácia IS REGOB spolu s jeho nadstavbou bola pripravená pre potreby evidencie a kontroly prehľadov o ubytovaní odídencom zaslaných MV SR prostredníctvom okresných úradov. Umožňovala efektívne a rýchlo skontrolovať **údaje o žiadateľoch príspevku**, ako aj o **odídencoch**, ktorým malo byť poskytnuté ubytovanie. Systém zároveň

umožňoval **automatickú kontrolu uplatnených nárokov** z pohľadu dodržania zákonných podmienok ako napr. kontrolu duplicít, ubytovanie rovnakých osôb v rovnakom čase na iných miestach, kontrolu limitov výšky príspevku a obmedzení pri obytných priestoroch, kontrolu veku ubytovaných odíencov, kontrolu vlastníckych vzťahov k nehnuteľnosti a pod.

IS REGOB vyhodnocoval a identifikoval vo svojom výstupe tieto duplicity **samostatne a autonómne**, pričom chybové údaje ktoré vykázal museli byť znova verifikované a opravené zadávateľom ešte pred samotnou realizáciou vyplatenia príspevku v danom kalendárnom mesiaci. Po vykonaní opráv boli vyhotovené tzv. **opravné výkazy**, v ktorých už IS REGOB po následnom spustení chyby neidentifikoval, čím umožnil **ukončenie riadnej uzávierky výkazu daného mesiaca bez nedostatkov**.

Sekcia verejnej správy MV SR pravidelne komunikovala so všetkými okresnými úradmi a s obcami pri riešení akýchkoľvek problémov v súvislosti s vyplácaním príspevku. Cieľom bolo správne nastaviť všetky procesy tak, aby nevznikali žiadne rozpory alebo nedostatky v súvislosti s jeho vyplácaním. Riešenie nedostatkov v počiatočnej fáze zavedenia aplikácií do praxe sa vykonávalo na dennej báze medzi Sekciou verejnej správy MV SR a okresnými úradmi v celej SR. Vzájomná spolupráca a riešenie konkrétnych úloh pri vzniku konfliktných situácií ako aj monitorovania aplikovania nadstavby IS REGOB v praxi užívateľmi umožnila odstraňovanie chýb. IS REGOB slúžil aj pre potreby overovania údajov o ubytovaných osobách pre MD SR, ako je to popísané v časti poskytovania príspevku v pôsobnosti MD SR.

NKÚ SR kontrolou zistil, že zo strany MV SR a MD SR nebol duplicitne vyplatený príspevok tej istej oprávnenej osobe podľa zákona o azyle, resp. tej istej osobe poskytujúcej ubytovanie podľa zákona o podpore cestovného ruchu.

1.2 Činnosť obcí pri vyplácaní príspevku

Obec je oprávnená vykonávať kontrolu splnenia podmienok na poskytnutie príspevku podľa zákona o azyle. V praxi obce vykonávali overovali náležitosti zmlúv medzi odíencami a oprávnenými osobami, mesačné výkazy o ubytovaní utečencov a vykonávali evidenciu povinnosti odíencov raz mesačne oznámiť obci, že im oprávnená osoba poskytuje ubytovanie. Zároveň vykonávali ďalšie činnosti súvisiace s administráciou poskytovania príspevku. Kontrola poukázala **na nedostatočnú kontrolu zo strany obcí pri overovaní splnenia podmienok na poskytnutie príspevku**, pretože vo vybratej vzorke subjektov v niektorých prípadoch nevedeli obce **svoje overenie** splnenia podmienok preukázať. Zároveň bolo zistené, že niektoré obce prijaté výkazy od oprávnených osôb ani nezaregistrovali do registratúry, čo bolo ich povinnosťou podľa zákona o archívoch a registratúrach.

NKÚ SR identifikoval nejednotné postupy obcí a miest vo vzťahu k oznamovacej povinnosti odíenca. Hlavným dôvodom bola absencia jednotného vzoru (formulára) evidencie o oznámení poskytovania ubytovania odíencovi, ktorý by platil pre celé územie SR a v ktorom by bolo presne stanovené, aké náležitosti má obsahovať. V praxi vznikali situácie, keď zamestnanci obcí nevedeli ako viesť predmetnú evidenciu a postupovali podľa svojho uváženia, napr. zamestnanci sa podpisovali za samotných odíencov, odíenec podpisoval viacerých odíencov naraz, chýbali podpisy odíencov, chýbali dátumy v oznámeniach a pod.

Aj keď veľký počet ubytovaných odíencov, časová náročnosť s evidenciou a preverovaním údajov od odíencov a oprávnených osôb, boli nadmernou záťažou pre mnohé obce a mestá, niektoré samosprávy dokázali vlastným úsilím zefektívniť tento proces.

Ako **príklad dobrej praxe** je možné uviesť **mesto Prešov**, ktoré okrem zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť, uzatvorilo dohodu o vykonaní práce s ďalšími tromi pracovníkmi, ktorí sa plnohodnotne venovali iba tejto problematike. Jeden z týchto pracovníkov bol ukrajinskej národnosti a ten zabezpečoval dennú službu pre potreby zákonnej povinnosti oznámenia odíencov o poskytovaní ubytovania. Tento pracovník kontroloval údaje v oznámeniach o ubytovaní spolu s predloženými dokladmi o tolerovanom pobyte na účel zistenia totožnosti odíenca. Týmto spôsobom si mesto zabezpečilo spoľahlivé overovanie údajov a v rámci kontroly mesta pri poskytovaní príspevku neboli zistené nedostatky.

Podobným príkladom je aj **Mestská časť Bratislava-Ružinov**, ktorá si vytvorila špeciálny evidenčný systém „Odídení“ a zároveň vytvorila nové špeciálne pracovisko zriadené v blízkosti hlavného vchodu do miestneho úradu, vytvorila novú pracovnú pozíciu a prijala nového pracovníka pre túto problematiku. Evidencia odídenčov v elektronickom systéme jej vzhľadom na množstvo odovzdávaných výkazov zabezpečilo zvládnutie agendy v požadovaných termínoch v zmysle zákona. Systém umožnil zapojenie žiadateľov do spracúvania údajov (vyplnením údajov cez web), zjednodušil kontrolu odovzdávaných údajov, vyhol sa opakujúcim sa chybavostiam a tým šetril čas jej pracovníkov pri spracúvaní údajov vo výkazoch za celú mestskú časť.

Zmyslom tejto evidencie v elektronickom systéme v prvej fáze spracúvania výkazov je poskytnúť relevantné údaje na kontrolu odovzdávaných výkazov oprávnenými osobami v čo najkratšom čase (napr. informácia o platnosti zmluvy – nemusia ju vyhľadávať priamo v papierových zmluvách, ale informácia je okamžitá a systém ani neumožní zadať výkaz do systému ak zmluva nie je platná). Systém umožňuje prenos už verifikovaných dát do celkového výkazu za mestskú časť (napr. listy vlastníctva, mená odídenčov), nedochádza teda k chybám pri prepisovaní dát z papierovej podoby, čo mestskej časti mimoriadne šetrí čas pri spracovaní výkazov. Verifikáciu odovzdania podpísaných výkazov po vyplnení cez webstránku oprávnenou osobou vykonávali prostredníctvom čiarových kódov. V druhej fáze spracúvania výkazov je zmyslom aplikácie automatizované spracovanie výkazu o ubytovaných odídencoch v mestskej časti odovzdávaného na okresný úrad. Exportom spracovaných dát za jednotlivý mesiac sú dáta relevantné a verifikované. Tým sa zároveň mestská časť vyhýba prípadným chybám pri iných spôsoboch spracúvania údajov (napr. pomocou excelovských tabuliek, papierovej evidencii).

Obce a mestá v SR vyplatili príspevok oprávneným osobám, ktorí ubytovali odídenčov z prostriedkov MV SR za obdobie od 26. 2. 2022 do 31. 12. 2022 **v celkovej sume 54 554 520 eur**. Celková výška finančných prostriedkov vynaložených na príspevok s rozdelením podľa krajov je uvedená v Grafe č. 2.

V rámci porovnania za celú SR bolo najviac finančných prostriedkov na príspevok vynaložených v Bratislavskom kraji a najmenej v Banskobystrickom kraji. Suma vyplateného **príspevku pre fyzické osoby presahovala 46 mil. eur** a pre **právnické osoby 8 mil. eur**.

Graf č. 2: Celková výška finančných prostriedkov na príspevok s rozdelením podľa krajov (v mil. eur)

Zdroj: MV SR, vlastné spracovanie NKÚ SR

2 Príspevok poskytovaný Ministerstvom dopravy SR

Príspevok je vyplácaný z finančných prostriedkov MD SR na základe § 27k zákona o podpore cestovného ruchu za ubytovanie v ubytovacom zariadení na území SR (štátne ubytovacie zariadenia, rekreačné zariadenia, hotely, penzióny, chaty, ubytovne, internáty, kempy a pod.). Príspevok je vyplácaný fyzickým alebo právnickým osobám poskytujúcim ubytovanie v ubytovacom zariadení podľa § 10 živnostenského zákona.

Výšku príspevku, dobu jeho poskytovania a náležitosti zmluvy o poskytnutí príspevku ustanovila vláda SR svojimi nariadeniami. Výšky príspevku určené nariadeniami vlády SR platnými v kontrolovanom období sú uvedené v tabuľke č. 2 v prílohe. Celkový objem vyplatených príspevkov MD SR za rok 2022 bol v sume **15 643 823,93 eur**, ktorá bola vyplatená na základe **2 644 akceptovaných žiadostí**.

V súvislosti s prílevom cudzincov na územie SR spôsobeným ozbrojeným konfliktom na Ukrajine Vláda SR uložila ministromi dopravy a výstavby zabezpečiť a prevádzkovať informačný systém na účely koordinovania činností súvisiacich so sprostredkovaním ubytovania. Zároveň vláda SR uložila ostatným členom vlády a ostatným orgánom štátnej správy poskytnúť ministromi dopravy a výstavby údaje týkajúce sa ubytovacích zariadení vo svojej pôsobnosti.

MD SR využívalo neverejnú databázu dobrovoľných poskytovateľov ubytovania „BOOKIO“. Poskytovateľmi sú komerčné subjekty alebo organizácie v pôsobnosti niektorého z orgánov štátnej správy, ktorí vyčlenili svoje zariadenia, alebo časť ich ubytovacích kapacít pre poskytovanie krátkodobého ubytovania odídencom. BOOKIO je zároveň rezervačný systém. MD SR zabezpečilo zriadenie prístupov do systému všetkým okresným úradom zabezpečujúcim ubytovanie pre odídencom a tiež preškolenie úradmi určených osôb. Zároveň MD SR pôsobí ako administrátor pre aktiváciu nových žiadostí o zaradenie do systému.

V databáze BOOKIO boli priebežne ubytovacie zariadenia zverejňované. Účelom bolo vyprofilovať priestor, v ktorom bolo možné operatívne vyhľadávať a rezervovať ubytovanie pre prichádzajúcich odídencom, pričom v rámci filtrovania bolo možné hľadať napr. podľa mesta alebo minimálneho počtu lôžok. Možnosť priamo používať túto databázu bola prirodzenou požiadavkou aktívne distribuovať odídencom z priestorov veľkokapacitných centier viac do vnútrozemia a poskytnúť odídencom čím skôr pohodlnejšie podmienky krátkodobého až strednodobého ubytovania.

Keďže vývoj situácie na Ukrajine je nepredvídateľný a väčšina odídencom nevie jednoznačne určiť, akú dobu na Slovensku zotrvať, ubytovanie v hotelovom type je považované nielen zo strany štátu, ale aj samotných odídencom za dočasné a očakáva sa, že odídencom, ktorí sa v krajine integrujú budú sami vyhľadávať stabilnejšie formy bývania poskytujúce vyšší osobný komfort.

MD SR sa písomne vyjadrilo, že **v SR chýba centrálny evidenčný online systém všetkých poskytovateľov ubytovania**, a to komerčných aj ubytovacích kapacít orgánov štátnej správy, resp. ich podriadených organizácií. V súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine a prílevom odídencom do SR sa táto potreba stala ešte markantnejšou. MD SR vníma akútnu potrebu disponovať v SR takouto platformou, čo potvrdili aj opakujúce sa požiadavky Ústredného krízového štábu v čase vypuknutia krízy na Ukrajine disponovať údajmi o aktuálnom počte ubytovacích zariadení a reálnom počte odídencom v nich.

NKÚ SR kontrolou zistil, že MD SR nemalo vydaný interný predpis pre oblasť poskytovanie príspevku. Vydané boli iba príručky (manuály), ktoré boli určené pre jeho zamestnancov a popisovali postupnosť ich práce v jednotlivých etapách procesu poskytovania príspevku. Avšak **príručky nemali charakter interného predpisu**, ktorý by ukladal povinnosti a oprávnenia zamestnancom odborných útvarov kontrolovaného subjektu podieľajúcich sa na evidencii, schvaľovaní, vyplácaní a kontrole príspevku, ale mali skôr charakter neformálneho metodického pokynu.

Poskytovanie príspevku z finančných prostriedkov MD SR sa vykonávalo na základe uzatvorených zmlúv medzi MD SR a osobami poskytujúcimi ubytovanie. Následne boli zmluvy zverejnené v Centrálnom registri zmlúv

v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám a notifikácia o zverejnení zmluvy odoslaná žiadateľovi, ktorý bol zároveň informovaný o možnosti predkladať svoje žiadosti.

Osoby poskytujúce ubytovanie predkladali žiadosť fyzicky alebo elektronicky spolu s prílohami: záznamom o ubytovaní, potvrdení o tolerovanom pobyte a s čestným prehlásením. MD SR od 31. 3. 2022 do 30. 6. 2022 taktiež neakceptovalo doručovanie zmlúv a žiadostí elektronicky, čím nepostupovalo v súlade so zákonom o e-Governmente, podľa ktorého **je orgán verejnej moci povinný uplatňovať výkon verejnej moci elektronicky**.

Kontrolór overoval úplnosť vyplnenia a doloženia žiadosti, t. j. samotnú žiadosť, čestné prehlásenie, záznam o ubytovaní a kópie potvrdení o tolerovanom pobyte, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou záznamu. **Lehota 30 dní pre spracovanie žiadosti**, ktorá musela spĺňať podmienky § 27k zákona o podpore cestovného ruchu, začala plynúť od doručenia úplnej žiadosti vrátane povinných príloh. V prípade doručenia nekompletnej žiadosti bola lehota na spracovanie prerušená až do odstránenia zistených nedostatkov. Žiadosť bola pred vyplatením podrobená základnej finančnej kontrole.

V zmysle ustanovenia § 27k ods. 5 zákona o podpore cestovného ruchu **MD SR vypláca príspevok do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o poskytnutie príspevku. NKÚ SR kontrolou zistil**, že MD SR príspevok 1 020 žiadostí v celkovej hodnote 5 274 553,95 eur nevyplatilo do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o poskytnutie príspevku, čím došlo k porušeniu zákona o podpore cestovného ruchu a zároveň k nedodržaniu zmluvných podmienok z jeho strany. Priemerná doba meškania vyplatených príspevkov bola v priemere 11,81 dní. Z uvedeného vyplýva, že **34 %** vyplatených finančných prostriedkov nebolo vyplatených MD SR v zákonom stanovenom termíne. Treba však uviesť, že nedošlo k prípadu nevyplatenia príspevku osobe, ktorá mala na príspevok nárok a splnila zákonné podmienky.

MD SR je podľa zákona o podpore cestovného ruchu oprávnené vykonávať kontrolu poskytnutia príspevku. V praxi MD SR vykonávalo overovanie splnenia zákonných podmienok predkladaných žiadostí a ich náležitostí, ktoré boli predkladané osobami poskytujúcimi ubytovanie odídencom. V roku 2022 MD SR, ktoré má v rámci organizačnej štruktúry zriadený odbor kontroly, štátneho dozoru a dohľadu a oddelenie vnútorného auditu nevykonalo kontrolu priamo v ubytovacom zariadení, kde boli ubytovaní odídenci, ktorým bol poskytnutý príspevok. MD SR začalo vykonávať kontroly na mieste v konkrétnych ubytovacích zariadeniach začiatkom roka 2023, pri ktorých bolo preverované, či odídenci boli skutočne ubytovaní podľa príslušných záznamov o ubytovaní.

2.1 Overovanie údajov a duplicit pri prehľadoch Ministerstva dopravy SR

MD SR nemalo k dispozícii informačný systém, ktorým by vedelo zaručiť kontrolu oprávnenosti žiadostí o príspevok osôb poskytujúcich ubytovanie podľa zákona o podpore cestovného ruchu. Z tohto dôvodu na základe ústnej dohody s MV SR kontrolu údajov a prípadných duplicit vykonávalo MV SR v rámci svojho technického riešenia IS REGOB. MD SR zasielalo na MV SR prehľady o ubytovaných odídencoch, obsahujúce údaje z predložených Záznamov o ubytovaní od žiadateľov. IS REGOB kontrolou prehľadov **automaticky zistil duplicitu**. Za duplicitu sa považovalo to, keď systém automaticky zistil identifikátor odídencu, ktorému už bol v danom mesiaci **vyplatený príspevok**. Súčasne v nahratom prehľade bol tento identifikátor identifikovaný v duplicitách za jednotlivé dni, za ktoré bol predkladaný nárok za poskytnuté ubytovanie v konkrétnom zariadení. MV SR zaslalo MD SR spracovaný súbor s identifikovanými chybami a následne MD SR vyplatilo ubytovateľom iba tie nároky na príspevok z výkazu, ktoré **neboli identifikované ako chybné**. Vzniknuté nezrovnalosti MD SR riešilo priamo so žiadateľmi, ktorých požiadalo o opravu týchto údajov a opätovné predloženie upravenej žiadosti a záznamu o ubytovaní.

Podľa údajov MD SR za obdobie február až december 2022 bol vyplatený príspevok osobám poskytujúcim ubytovanie za ubytovanie **22 857 odídencom**. V 789 prípadoch nebol príspevok poskytnutý z dôvodu konfliktu duplicity. Percentuálne podiel neuznaných požiadaviek o príspevok z celkového počtu unikátnych odídencom tvoril 3,45 %.

Prioritou spolupráce rezortu MV SR a MD SR bolo zamedzenie, resp. minimalizovanie vzniku rizika neoprávneného vyplácania finančných prostriedkov a potreba dbať na dodržiavanie princípov efektívnosti a hospodárnosti vynakladania verejných prostriedkov a zároveň overovať správnosť požiadaviek na vyplatenie príspevku žiadateľom.

Týmto spôsobom bola **zaručená automatická kontrola IS REGOB všetkých ubytovaných osôb**, ktoré boli ubytované v rámci podmienok stanovených zákonom o azyle a zákonom o podpore cestovného ruchu. Súčasne sa týmto zabraňovalo tzv. „pendlovaniu“ ubytovaných medzi rôznymi ubytovacími zariadeniami, za ktoré by si rôzni poskytovatelia ubytovania nárokovali za rovnakú osobu, v rovnakom termíne príspevok v rámci celej SR viackrát.

Záver

Kontrolou bolo zistené, že napriek zložitej mimoriadnej situácii sa podarilo formou poskytovania príspevku za ubytovanie odídencu poskytnúť adresne pomoc odídencom z Ukrajiny. Významne k tomu prispela **spolupráca MV SR s MD SR a Úradom geodézie, kartografie a katastra SR** v oblasti overovania údajov o odídencoch, oprávnených osobách a osobách poskytujúcich ubytovanie. **Informačný systém IS REGOB** je kľúčovým prostriedkom v systéme poskytovania príspevku, ktorým sa zabránilo neoprávnenému vyplácaniu finančných prostriedkov štátu.

Pozitívnym aspektom poskytovania príspevku bola finančná pomoc vlastníkom nehnuteľností - občanom SR, pre ktorých by bolo za iných okolností problematické v niektorých oblastiach prenajať svoje nehnuteľnosti.

Najväčším nedostatkom v rámci kontroly bola činnosť obcí v procese overovania splnenia zákonných podmienok, na základe ktorých boli vyplácané príspevky. **NKÚ SR identifikoval nejednotné postupy obcí a miest vo vzťahu k oznamovacej povinnosti odídencu**. Hlavným dôvodom bola absencia jednotného vzoru (formulára) evidencie o oznámení poskytovania ubytovania odídencom, ktorý by platil pre celé územie SR. V praxi vznikali situácie, keď zamestnanci obcí nevedeli ako viesť predmetnú evidenciu a postupovali podľa svojho uváženia napr. zamestnanci sa podpisovali za samotných odídencom, odídenec podpisoval viacerých odídencom naraz, chýbali podpisy odídencom, chýbali dátumy v oznámeniach a pod. **Riešením tohto problému** by bolo vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu Ministerstva vnútra SR (právneho predpisu nižšej právnej sily), ktorý by upravil postup overovania splnenia zákonných podmienok na poskytovanie príspevku.

SR nedisponuje dostatkom ubytovacích kapacít pre riešenie takýchto závažných mimoriadnych situácií a preto je súčasný systém ubytovania odídencom vyhovujúci pre všetky zúčastnené strany. V tejto zložitej situácii sa veľkým nedostatkom ukázala aj skutočnosť, že v SR chýba centrálny evidenčný online systém ubytovacích kapacít, a to komerčných a ubytovacích kapacít verejnej správy SR.

Kontrolou bolo taktiež zistené, že **v mimoriadnej situácii absentuje systém kontroly hospodárneho nakladania s finančnými prostriedkami**. Poskytovateľ finančných prostriedkov musí preukázať v kontexte systému kontroly zodpovednosť a to napr. spôsobom, že náhodným výberom skontroluje oprávnenosť vyplatených príspevkov u oprávnených osôb, resp. osôb poskytujúcich ubytovanie.

Aby sa zvýšila transparentnosť poskytovania príspevku, bolo by vhodné vytvoriť **verejnú informačnú platformu/aplikáciu**, ktorá by v reálnom čase poskytovala údaje o ubytovacích kapacitách vlastníkov nehnuteľností ako aj údaje o výške poskytnutých finančných prostriedkoch zo strany štátu jednotlivým osobám poskytujúcim ubytovanie odídencom.

Reakcia kontrolovaného subjektu

Vypracované protokoly o výsledku kontroly predložili kontrolóri NKÚ SR štatutárnym orgánom kontrolovaných subjektov na oboznámenie sa s ich obsahom a na prípadné vznesenie námietok voči pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení. MV SR predložil v námietkovom procese 7 námietok, avšak po stanovenom termíne a nie ku kontrolným zisteniam, ale k textu protokolu. NKÚ SR napriek tomu námietky preveril a v jednom prípade bola potvrdená jej čiastočná opodstatnenosť. Ani zo strany ostatných kontrolovaných subjektov neboli voči kontrolným zisteniam vznesené námietky. NKÚ SR uložil kontrolovaným subjektom prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a predložiť správu o ich plnení. Plnenie opatrení bude NKÚ SR monitorovať a vyhodnocovať.

Kontakt

Najvyšší kontrolný úrad SR

Priemyselná 2
824 73 Bratislava 26
☎ +421 250 114 911
✉ info@nku.gov.sk

Ministerstvo vnútra SR

Pribinova 2
812 72 Bratislava
☎ +421 25094 1111
✉ public@minv.sk

Ministerstvo dopravy SR

Námestie Slobody č. 6
810 05 Bratislava
☎ +421 2 5949 4111
✉ info@mindop.sk

Miestny úrad Ružinov

Mierová 21
827 05 Bratislava
☎ +421 22 48 284 111
✉ ruzinov@ruzinov.sk

Mesto Michalovce

Nám. osloboditeľov 1015/30
071 01 Michalovce
☎ +421 56 68 64 210
✉ miroslav.dufinec@msumi.sk

MÚ Košice – Staré Mesto

Hviezdoslavova 1008/7,
040 01 Košice – Staré Mesto
☎ +421 55 6827130
✉ podatelna@kosice-city.sk

Mesto Prešov

Hlavná 73
080 01 Prešov
☎ +421 513100 13
✉ primator@presov.sk

Mesto Žilina

Nám. obetí komunizmu 3350/1
011 31 Žilina
☎ +421 417063104
✉ Peter.Fiabane@zilina.sk

Mesto Nitra

Štefánikova trieda 80/60
950 06 Nitra
☎ +421 3765 02 111
✉ info@nitra.sk

Mesto Poprad

Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3
058 42 Poprad
☎ +421 527167 200
✉ primator@poprad.sk

Mesto Čadca

Námestie slobody 30
022 01 Čadca
☎ +421 41 433 23 02
✉ sekretariat@mestocadca.sk

Mesto Levice

Námestie hrdinov 1/1
934 01 Levice
☎ +421 36 6350 263
✉ primator@levice.sk

Obec Budimír

Budimír 19
0044 43 Budimír
☎ +421 55 6958 189
✉ starosta@obecbudimir.eu

Obec Veľká Lomnica

Tatranská 175/23
059 52 Veľká Lomnica
☎ +421 19029 18500
✉ starosta@velkalomica.sk

Obec Nitrianske Hrnčiarovce

Jelenecká 154/74
951 01 Nitrianske Hrnčiarovce
☎ +421 37 656 31 87
✉ starosta@nitrianskehrnciarovce.sk

Zoznam použitých skratiek

IS REGOB	Informačný systém Registra obyvateľov SR
MD SR	Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Nariadenia vlády SR o poskytnutí príspevku za ubytovanie	Nariadenie vlády SR č. 99/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencia Nariadenie vlády SR č. 218/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencia Nariadenie vlády SR č. 315/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencia Nariadenie vlády SR č. 100/2022 Z. z. z 30.03.2022 o príspevku za poskytnutie ubytovania odídcovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine Nariadenie vlády SR č. 219/2022 Z. z. zo 16.06.2022 o príspevku za poskytnutie ubytovania odídcovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine Nariadenie vlády SR č. 321/2022 Z. z. z 28.09.2022 o príspevku za poskytovanie ubytovania odídcovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine Nariadenie vlády SR č. 415/2022 Z. z. z 30.11.2022 o príspevku za poskytovanie ubytovania odídcovi v súvislosti so situáciou na Ukrajine
Nariadenie MV SR č. 123/2016	Nariadenie MV SR č. 123/2016 o zásadách hospodárenia a disponovaní s verejnými financiami a o finančnej kontrole v znení nariadení MV SR č. 152/2018, MV SR č. 22/2019, MV SR č. 50/2020, MV SR č. 112/2020 a MV SR č. 98/2022
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
príspevok	Príspevok za ubytovanie odídencia
Sekcia verejnej správy MV SR	Sekcia verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
SR	Slovenská republika
Usmernenie	Usmernenie MV SR č. SKR-COKP-2022/000771-001 až 005 Financovanie záchranných prác a vecného plnenia v súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou „hromadný prílev cudzincov na územie Slovenskej republiky“
Vyhláška MZ SR č. 259/2008 Z. z.	Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia
Zákon o archívoch a registratúrach	Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov
Zákon o azyle	Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Zákon o civilnej ochrane	Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
Zákon o e-Governmente	Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente)
Zákon o finančnej kontrole a audite	Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Zákon o podpore cestovného ruchu	Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov
Zákon o slobodnom prístupe k informáciám	Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon o živnostenskom podnikaní	Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Prílohy

Tabuľka č. 1: Výšky príspevkov pre oprávnené osoby podľa jednotlivých nariadení vlády SR

MV SR podľa zákona o azyle	Nariadenie č. 99/2022 Z. z. z 30.03.2022 Vyhlásené 31.03.2022 Príspevok sa poskytoval do 30.06.2022	Nariadenie č. 218/2022 Z. z. zo 16.06.2022 Vyhlásené 21.06.2022 Príspevok sa poskytoval do 30.09.2022	Nariadenie č. 315/2022 Z. z. zo 21.09.2022, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 218/2022 Príspevok sa poskytuje najdlhšie do 28.02.2023
Výška príspevku na ubytovanie za jednu noc ubytovania odídencu podľa § 36a ods. 2	7 eur (nad 15 rokov) 3,50 eur (do 15 rokov)	8 eur (nad 15 rokov) 4 eurá (do 15 rokov)	10 eur (nad 15 rokov) 5 eur (do 15 rokov)
Výška príspevku na ubytovanie za jednu noc ubytovania odídencu podľa § 36a ods. 4 a 5	-	12 eur (nad 15 rokov) 6 eur (do 15 rokov)	12 eur (nad 15 rokov) 6 eur (do 15 rokov)
Maximálna výška príspevku podľa § 36a ods. 2 v závislosti od počtu obytných miestností	-	od 570 eur do 1 430 eur	od 710 eur do 1 790 eur

Zdroj: Úrad vlády SR, vlastné spracovanie NKÚ SR

Stanovenie výšky príspevkov v týchto nariadeniach vychádzalo z priemernej ceny nájmov na Slovensku tak, aby:

- nezotrieštili komerčný trh nájomného bývania na Slovensku,
- nevytvorili diskriminačný rozdiel pre obyvateľov SR, ktorý by cenovou ponukou znevýhodnil ich ponuku majiteľov nehnuteľností voči dopytu zo strany odídenecov,
- stanovili „stropy“ pre maximálne výšky príspevku odvodené od plochy ubytovania a počtu ubytovaných osôb.

Tabuľka č. 2 Výšky príspevku určené nariadeniami vlády SR platnými v kontrolovanom období (v eur)

MD SR podľa zákona o podpore cestovného ruchu Nariadenie/Obdobie	Výška príspevku							
	od 15 rokov	do 15 rokov	priemernej dennej ceny za lôžko + koef. 1,1 avšak max / od 15 rokov *	priemernej dennej ceny za lôžko + koef. 1,1 avšak max do / 15 rokov *	nákladov za lôžko + koef. 1,1 avšak max. / od 15 rokov**	nákladov za lôžko + koef. 1,1 avšak max. / do 15 rokov**	nákladov za lôžko max. / od 15 rokov (žiadané spätne) ***	nákladov za lôžko max. / do 15 rokov (žiadané spätne) ***
Nariadenie vlády SR č. 100/2022 Z. z. (31.03.2022-30.06.2022)	7,70	3,85						
Navýšené	14,30	7,15						
Nariadenie vlády SR č. 219/2022 Z. z. (01.07.2022 - 30.09.2022)	22,00	11,00						
Navýšené			2,20	1,10				
Nariadenie vlády SR č. 321/2022 Z. z. (01.10.2022 - 01.12.2022)			24,20	12,10				
Navýšené					0,00	0,00	0,00	0,00
Nariadenie vlády SR č. 415/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 321/2022 Z. z. (02.12.2022 - 28.02.2023)					24,20	12,10	22,00	11,00

Zdroj: Úrad vlády SR, vlastné spracovanie NKÚ SR

*nariadením vlády SR č. 321/2022 Z. z. bolo vyplácanie príspevku podmienené vykázaním priemernej dennej ceny za lôžko v roku 2021 osobou poskytujúcou ubytovanie, zvýšenej koeficientom 1,1, maximálne však vo výške 24,20 eur (od 15 rokov) alebo 12,10 eur (do 15 rokov) za jednu noc ubytovania odídencu.

**nariadením vlády SR č. 415/2022 Z. z. sa už nevykazovala priemerná denná cena za lôžko v roku 2021. Vyplatený príspevok bol stanovený vo výške nákladov za lôžko, zvýšený koeficientom 1,1, maximálne však vo výške 24,20 eur (od 15 rokov) alebo 12,10 eur (do 15 rokov) za jednu noc ubytovania odídencu.

*** nariadením vlády SR č. 415/2022 Z. z. došlo taktiež k zmene podmienok vyplácania výšky príspevku osobe poskytujúcej ubytovanie od 1. júla 2022 do 30. septembra 2022, ktorá nepožiadala o príspevok podľa predpisu účinného v čase poskytnutia ubytovania odídcovi